

jon fosse

vertaling tom klein

de naam

[fragment]

de volledige vertaling is uitgegeven en als boekje bestelbaar
op de site:
boekje #257

voor het gebruik van de vertaling
-ook als het slechts om een fragment gaat -

neem contact op

met de vertaler of de nieuwe toneelbibliotheek

www.tomkleijn-toneelvertaler.nl

Personen

Meisje

Jongen

Zus

Moeder

Vader

Bjarne

Licht aan. Een meisje, heel jong en hoogzwanger, zit op een sofa.

meisje

Waarom is hij nou niet

met me meegekomen

Hij geeft nergens iets om

Ik zou toch

valt stil. Gaat liggen, zoekt een gemakkelijke positie op de sofa, maar het blijft

ongemakkelijk en ze gaat weer rechtop zitten

Hij geeft nergens iets om

Ze staat op, loopt naar een raam, kijkt naar buiten in de schemering

Maar nu moet hij zo komen

Korte pauze

Hadden toch echt samen hier naartoe

kunnen komen

Nu moest ik alleen met de bus

alleen omdat hij

valt stil. Korte pauze

En moeder moppert alleen maar

moet alles vertellen

Kan niet slapen

zegt ze

En nu word ik grootmoeder

zegt ze

Het meisje kijkt rond in de woonkamer, loopt naar het buffet, pakt een foto, bekijkt hem

Een mooi kind

ben ik eigenlijk niet geweest

Ze lacht even

Al die stomme foto's

Ze zet de foto terug, loopt naar het raam, kijkt naar buiten. Pauze. Er wordt kort op de deur geklopt. Ze legt haar handen op haar buik

Dat zal hij wel zijn

Pauze. Er wordt weer op de deur geklopt

En hij zal wel niet willen dat iemand hem

met mij ziet

Korte pauze. Het meisje blijft voor het raam staan en kijkt weer naar buiten. Er wordt weer geklopt, dit keer harder. Ze gaat naar rechts af door de deur naar de gang, men hoort dat de buitendeur geopend wordt. Ze komt weer de woonkamer binnen, loopt er doorheen, gaat op de sofa zitten. Kort daarna komt de jongen binnen. Hij is net zo oud als zij, heeft een weekendtas en een koffer bij zich. Hij zet de beide stuks bagage op de grond, trekt zijn jasje uit, hang het over de rugleuning van een leunstoel. Hij kijkt haar aan

jongen

voorzichtig, bedeesd

Ik kon het huis niet meteen vinden

Korte pauze

En toen ik het eindelijk vond

klopte ik aan

en niemand deed open

Licht even

Ik wilde al...

meisje

onderbreekt hem

Ja

Pauze

jongen

knikt, loopt dan door de woonkamer, kijkt rond. Pauze

Hier ben je dus opgegroeid

meisje

Ja natuurlijk

Pauze. De jongen gaat in een leunstoel zitten. Opnieuw pauze

jongen

Gezellig hier

meisje

Ja

Opnieuw pauze

Waarom ben je niet

met me meegekomen

als het zo gezellig is

Korte pauze

jongen

Ik heb helemaal niet

meisje

onderbreekt hem

Jij wilt niet dat iemand jou met mij ziet

Korte pauze

jongen

Zijn je ouders niet thuis

meisje

Jawel, moeder

Maar die is boodschappen doen

jongen

staat op, kijkt rond in de kamer

Dus hier buiten ben je opgegroeid aha

meisje

Ik wil hier weg

Ik word hier gek

jongen

Hier was dat dus

valt stil

meisje

Je had toch ook

een beetje aan mij kunnen denken

Elk moment

kan het kind komen

En jij laat me hier alleen naartoe gaan

en jij

valt stil. De jongen loopt een beetje rond en bekijkt alles

Ik wil hier weg

jongen

Heb je je moeder opgebeld voordat je kwam

meisje

Ik houd het hier niet uit

Zo meteen begint het

en jij geeft nergens iets om

jongen

Heel mooi hier buiten

Alles zo kaal

De rotsen

De hei

En de wind

En achter de eilanden is de open zee

meisje

Ja

jongen

En het huis ligt mooi beschermd achter een rots

meisje

een beetje blij

We noemen hem de Heuvel

jongen

Ja

meisje

En als het echt stormde

klommen we er altijd op

© Jon Fosse and Det Norske Samlaget, 1995, 1998
Published by permission of Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg, Germany
Oorspronkelijke titel: *Namnet*
© Vertaling Tom Kleijn, 2003

Daar waaide de wind zo hard
dat je bijna niet meer op je benen kon
blijven staan

jongen

Misschien kunnen we er vandaag eens
naartoe gaan

meisje

Zouden we kunnen doen
*Pauze. De jongen gaat voor het buffet staan
en pakt de foto van het meisje als kind*

jongen

kijkt vragend naar het meisje

Jij

Het meisje knikt

meisje

Geen mooi kind geweest
*Ze lacht even. De jongen zet de foto neer,
loopt naar het raam, kijkt naar buiten. Pauze*
En het zal ook wel
valt stil

jongen

kijkt haar aan

Je moeder is dus boodschappen doen

Vragend

In de winkel beneden

Het meisje knikt. Vragend

Loopt ze met een stok

meisje

Heb ik je

duizend keer verteld

Maar jij luistert nooit

als ik wat zeg

jongen

Was zij dat die ik zag

Ik ben haar voorbij gereden

Ze liep de weg af

Ik reed omhoog

meisje

Vast

jongen

vragend

En je vader

meisje

Is gaan werken zoals altijd

Korte pauze

Maar nu komt hij vast zo thuis

De jongen loopt naar een trouwfoto, die boven het buffet aan de muur hangt, bekijkt

hem

jongen

vragend

Je ouders

Het meisje knikt

meisje

gelaten

Ik begrijp niet

waarom ze dat daar hebben opgehangen

Die hebben altijd alleen maar ruzie gemaakt

Ik geloof ook dat dat daar vroeger nooit heeft gehangen

Korte pauze

Heeft mijn zus vast opgehangen

Ze wil het altijd gezellig maken

jongen

Ja

Pauze. Gaat voor een andere foto aan de muur staan. Vragend

Jouw zus

meisje

De oudste

jongen

Niet die nog thuis woont

Het meisje schudt haar hoofd. Pauze

En je vader

is dus gaan werken

meisje

Ja

Pauze

Maar hij komt vast zo thuis

Hij maakt lange dagen

En als hij naar huis komt

is hij altijd moe

De jongen knikt

jongen

Ja

Pauze

En je moeder

valt stil

Ja die

valt weer stil

meisje

gelaten

Je luistert nooit

Staat daar maar

Nooit als ik wat vertel

luister jij echt

jongen

Hm

Pauze

Je zus

Komt die zo naar huis

meisje

Weet ik veel

Korte pauze

Zal wel zo komen

jongen

Jouw moeder ziet er aardig uit

vind ik

meisje

Hoe kun je dat weten

jongen

Als zij dat was die ik zag

daar op de weg

meisje

Nee die is wel aardig

Het meisje grijpt naar haar buik

jongen

Schopt ie

meisje

knikt

Hij

jongen

Ja, de kleine

meisje

Denk je dat het een jongen wordt

Hij haalt zijn schouders op

Ik denk dat het een jongen wordt

jongen

Ik heb nooit iemand van jouw familie ontmoet

meisje

Ik van die van jou ook niet

jongen

lacht

Nee inderdaad

meisje

korte pauze. Geirriteerd

Maar ik houd het hier niet uit

jongen

Is toch maar voor

valt stil. Pauze

Komt je moeder zo

meisje

Weet ik veel

Hangt vast in de winkel rond

en staat met iemand te praten

Die praat altijd met iemand

jongen

Heb een beetje honger

meisje

We eten als vader thuiskomt

jongen

Duurt dat nog lang

meisje

Nee

De voordeur gaat open, men hoort voetstappen

jongen

kijkt het meisje aan, een beetje bedeesd

Daar komt iemand

Het meisje knikt. Vragend

Je vader

Het meisje haalt haar schouders op. Allebei kijken ze naar de gangdeur, die gaat

open en een jonger meisje, de zus, komt binnen. Ze knikt naar de jongen

de volledige vertaling is uitgegeven en als boekje bestelbaar
op de site:
boekje #257

voor het gebruik van de vertaling
-ook als het slechts om een fragment gaat -

neem contact op

met de vertaler of de nieuwe toneelbibliotheek

De oeropvoering van *Namnet* vond plaats bij
Den Nationale Scene op 27 mei 1995 in Bergen, Noorwegen

meisje Trine Wiggen
jongen Fridtjov Såheim
zus Helga Mjeldheim
moeder Ragnild Hiorthøy
vader Arne Jacobsen
bjarne Gerald Pettersen

Regie: Kai Johnsen
Scenografie: Olav Myrtvedt

De Nederlandse première vond plaats bij
De Theatercompagnie op 6 februari 2004
in het Compagnietheater in Amsterdam

meisje Eva Duijvenstein

jongen Titus Boonstra

zus Nadja Hüpscher

moeder Anneke Blok

vader Bart Klever

bjarne Lard Adrian

Regie: Jacob Derwig

De Noorse schrijver Jon Fosse (Haugesund, 1959) publiceerde zijn eerste roman in 1983.

Aanvankelijk schreef hij romans, poëzie-

bundels, essays en kinderboeken. Hij was geen frequent theaterbezoeker en schreef zijn eerste toneelstukken in opdracht, onzeker of het zijn roeping wel was.

Inmiddels heeft hij, sinds zijn debuut als toneelschrijver in 1994 (*Og aldri skal vi skiljast*), meer dan dertig toneelstukken gepubliceerd, is hij vertaald in meer dan veertig talen en meer dan 900 keer gespeeld over de hele wereld.

Ook in Nederland werd hij verschillende keren opgevoerd in vertalingen van o.a. Tom Kleijn, Alexander Schreuder en Maaïke van Rijn.

Fosse ontving verschillende internationale literatuur- en theaterprijzen waaronder de Nestroyprijs (Wenen 2000), de Scandinavisk Nationalteaterpris (2002), de Scandinavische Prijs van de Zweedse Academie (2007) en de International Ibsen Award (2010).

Hij schrijft hoofdzakelijk in het Nynorsk.

Toneelwerk

Deze ogen (Desse auga) – 2008

(Eg er vinden) – 2007

(Skuggar) – 2006

(Rambuku) – 2006

© Jon Fosse and Det Norske Samlaget, 1995, 1998
Published by permission of Rowohlt Verlag GmbH, Reinbek bei Hamburg, Germany
Oorspronkelijke titel: *Namnet*
© Vertaling Tom Kleijn, 2003

Slaap (Svevn) – 2005
Lila/paars (Lilla) – 2003
(Dødsvariasjonar) – 2001
(Vakkert) – 2001
Winter (Vinter) – 2000
Bezoek (Besøk) – 2000
Droom in de herfst (Draum om hausten) – 1999
De gitaarman (Gitarmannen) – 1999
Een zomernacht (Ein sommars dag) – 1999
De nacht zingt zijn eigen zang (Natta syng sine songar) – 1997
De zoon (Sonen) – 1997
Moeder en kind (Mor og barn) – 1997
Het kind (Barnet) – 1996
Er komt nog iemand (Nokon kjem til å komme) – 1996
De naam (Namnet) – 1995 – Ibsen-Prijs (1998), Nestroy-Theaterprijs (2000)
Scheiden zullen we toch nooit – (Og aldri skal vi skiljast) – 1994

Tom Kleijn (1949) studeerde Nederlandse taal- en literatuurwetenschap en theater aan de Universiteiten van Nijmegen en Amsterdam. Na een paar jaar lesgeven begon hij in 1988 als huisvertaler van toneelgroep de TRUST waar hij hedendaagse Oostenrijkse en Duitse auteurs introduceerde, Rainald Goetz, Gustav Ernst en Werner Schwab, waarmee het gezelschap in de jaren negentig een grote naam opbouwde.

Hij werkte ook voor andere Nederlandse en Vlaamse toneelgezelschappen en vertaalde

o.a. Thomas Bernhard en Elfriede Jelinek voor het Nationale Toneel, Bertolt Brecht voor het ROtheater, Georg Büchner voor de KVS in Brussel en Friedrich Schiller voor Toneelgroep Amsterdam.

Daarnaast vertaalde hij uit het Engels voor diverse toneelgezelschappen, waaronder *Romeinse Tragedies* van William Shakespeare voor Toneelgroep Amsterdam en *Midzomernachtdroom* voor het Nationale Toneel.

Recent vertaalde hij uit het Frans de trilogie

van Wajdi Mouawad *Branden, Kust, Bossen*

voor het ROtheater in Rotterdam.

Uit het Noors vertaalde hij een aantal werken van Henrik Ibsen o.a.

Bouwmeester Solness en *De Wilde Eend* en introduceerde Jon Fosse in

Nederland.

de volledige vertaling is uitgegeven en als boekje bestelbaar
op de site:
boekje #257

voor het gebruik van de vertaling
-ook als het slechts om een fragment gaat -

neem contact op

met de vertaler of de nieuwe toneelbibliotheek